

آغاز دیکتاتوری در دوران پهلوی

۲۰ آبان ۱۴۰۴ ساعت ۱۶:۵۴

رضاخان، در همان ابتدای قدرت گرفتن به عنوان سردار سپه، علناً مجلس را تحقیر و اعلام کرد که تمام تصمیم‌گیری‌های کشور مستقیماً باید از دفتر او تعیین می‌شود.

خاطرات شاهدان عینی نشان می‌دهد که نشانه‌های دیکتاتوری پهلوی اول از همان ابتدا با نادیده گرفتن قانون اساسی و تمرکز شدید قدرت در دست شخص او نمایان شد. این اقدام، یک نقطه عطف بر پایان مشروطیت واقعی و جایگزینی آن با استبداد نظامی بود:

«زمانی که رضاشاه به قدرت رسید و سردار سپه شد، اولین نشانه‌های دیکتاتوری را از همان روزهای اول نشان داد. من در آن زمان در یکی از ادارات دولتی مشغول به کار بودم و اخبار را به‌دقت پیگیری می‌کردم. او با اینکه خود را خدمتگزار مردم و مجری قانون اساسی معرفی می‌کرد، اما در عمل، مجلس و وزرا را هیچ‌کاره می‌دانست. در یکی از روزها، پس از یک جلسه تند در مجلس، سردار سپه در پاسخ به انتقادات تند نمایندگان، با حالتی بسیار عصبانی وارد محوطه مجلس شد. او در مقابل نمایندگان و روزنامه‌نگارانی که جمع شده بودند، گفت: «این مجلس دیگر به درد ما نمی‌خورد! اینها فقط بلدند حرف بزنند و مانع کار ما شوند.» سپس در حالی که به ساعت مچی‌اش اشاره می‌کرد، افزود: «از این به بعد، هر تصمیمی که در کشور گرفته شود، ساعت آن از اینجا تعیین می‌شود، نه از آن بالا!» منظورش از «آن بالا» ساختمان مجلس بود. او با این حرف، علناً مجلس را تحقیر کرد و خود را مرکز تصمیم‌گیری کشور معرفی نمود. این اقدام، یک نقطه عطف در تاریخ سیاسی ایران بود. زیرا نشان داد که قرار است یک دیکتاتوری نظامی جایگزین مشروطه شود. رضاشاه در ادامه، تمام مخالفان خود را به تدریج از سر راه برداشت و اختیارات مجلس را به حداقل ممکن رساند. تمام امور کشور، از کوچک‌ترین تصمیمات تا بزرگ‌ترین پروژه‌های ملی، باید با تأیید و امضای مستقیم شخص شاه انجام می‌شد. این تمرکز قدرت، باعث شد که هیچ‌کس جرئت انتقاد نداشته باشد و هر کسی که حرف حقی می‌زد، به شدیدترین وجه سرکوب می‌شد. این آغاز پایان مشروطیت واقعی در ایران بود»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50242/آغاز-دوران-دیکتاتوریه>